

ที่ ทส 0204.3/ 1 0 2 7

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
92 ซอยพหลโยธิน 7 ถนนพหลโยธิน
แขวงสามเสนใน เขตพญาไท
กรุงเทพฯ 10400

จรด. 1/217
วันที่ 12 พค 52
เลข 19.006

7 พฤษภาคม 2552

เรื่อง รายงานผลการประชุมคณะมนตรีประศาสน์การโครงการสิ่งแวดล้อมแห่งสหประชาชาติ
สมัยสามัญครั้งที่ 25

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

1. เรื่องเดิม

1.1 นายกรัฐมนตรีอนุมัติองค์ประกอบคณะผู้แทนไทยเข้าร่วมประชุมคณะมนตรีประศาสน์การโครงการสิ่งแวดล้อมแห่งสหประชาชาติ สมัยสามัญที่ 25 (the 25th Session of the Governing Council/Global Ministerial Environment Forum of the United Nations Environment Programme: UNEP GC/GMEF) ระหว่างวันที่ 14-22 กุมภาพันธ์ 2552 ซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมอบหมายให้นางนิศากร โฆสิตวิรัตน์ รองปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รักษาการแทนเลขาธิการสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเป็นหัวหน้าคณะผู้แทนไทยพร้อมด้วยผู้แทนจากกรมควบคุมมลพิษ กรมทรัพยากรน้ำ องค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก (องค์การมหาชน) กระทรวงการต่างประเทศ และ สำนักงานปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเข้าร่วมประชุม

1.2 การประชุมระดับรัฐมนตรี มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อพิจารณาแนวทางการวางแผนนโยบายด้านสิ่งแวดล้อมในยุคโลกาภิวัตน์ โดยเฉพาะการดำเนินงานภายใต้ UNEP ซึ่งในการประชุมครั้งนี้จะให้ความสำคัญในเรื่อง (1) โลกาภิวัตน์และสิ่งแวดล้อม ภายใต้ theme "Global crisis: national chaos?" และ (2) ธรรมชาติสิ่งแวดล้อมนานาชาติและการปฏิรูปองค์การสหประชาชาติ ภายใต้ theme "International environmental governance: help or hindrance"

1.3 ประเทศไทยเข้าร่วมการประชุมในฐานะสมาชิกของ UNEP Governing Council (UNEP GC) ซึ่งมีวาระในระหว่างปี พ.ศ. 2549-2552 มีผู้แทนจาก 147 ประเทศ และผู้แทนจากองค์กรต่างๆ อีก 192 คน เข้าร่วมการประชุม โดยเป็นประเทศที่เป็นสมาชิก UNEP GC เข้าร่วมประชุม 53 ประเทศ

/ 2. ประเด็นเสนอเพื่อทราบ...

2. ประเด็นเสนอเพื่อทราบ

2.1 ผลการประชุมประกอบด้วย 2 ส่วน คือ การประชุมระดับรัฐมนตรี (Ministerial Consultation) และ การประชุมคณะกรรมการรวม (Committee of the Whole)

2.1.1 การประชุมระดับรัฐมนตรี (Ministerial Consultation)

(1) ที่ประชุมมีการเลือกตั้งประธานและรองประธานการประชุม โดยประธาน คือ Mr. Oliver Dulic รัฐมนตรีกระทรวงสิ่งแวดล้อม สาธารณรัฐเซอร์เบีย รองประธาน คือ Mr. Mohamed Cherif Rahmani จากสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนแอลจีเรีย Mr. Juan Carlos Cue Vega จากสหรัฐเม็กซิโก และ Mr. John Matuszak จากสหรัฐอเมริกา โดยมี Mr. Budi Bowolesksono จากอินโดนีเซียทำหน้าที่เป็นผู้นำที่กรายงานการประชุม

(2) สรุปผลการประชุม ตามหัวข้อที่มีการหารือ ประกอบด้วย

(2.1) Global Crisis, National Chaos? Toward a green economy ที่ประชุมระดับรัฐมนตรีให้ความสำคัญต่อเรื่อง เศรษฐกิจสีเขียว (green economy) จึงได้กำหนดหัวข้อที่ให้โลกตระหนักถึง คือ “Green is the new big deal” โดยเน้นความสมดุลระหว่าง การปกป้องสิ่งแวดล้อม การลดปัญหาความยากจน และการเติบโตทางเศรษฐกิจ ซึ่งที่ประชุมมีความเห็นว่าจะต้องประกอบด้วย การปรับปรุงโครงสร้างสิ่งแวดล้อมในระดับนานาชาติ และระดับชาติเพื่อให้เกิดความร่วมมือและในช่วงเวลาที่เหมาะสมเพื่อให้ตอบสนองต่อสิ่งแวดล้อม สังคม และเศรษฐกิจ การผนวกเรื่องเศรษฐกิจสีเขียว ในกระบวนการพัฒนาที่ยั่งยืน ได้แก่ การสร้างงานสีเขียว การแลกเปลี่ยนเทคโนโลยีสีเขียว เป็นต้น การกำหนดมาตรฐานด้านสิ่งแวดล้อมและมาตรการด้านเศรษฐกิจสีเขียวต้องไม่เป็นข้อกีดกันทางการค้าหรือการเข้าถึงตลาด การปรับปรุงกลไกทางการเงินที่ไม่มีข้อกำหนดที่ไม่จำเป็นต่อประเทศกำลังพัฒนาหรือประเทศที่มีการเปลี่ยนผ่านทางเศรษฐกิจ และการยกระดับความตระหนักของสาธารณะ โดยสรุป เศรษฐกิจสีเขียวจะเป็นทางออกของวิกฤติการณ์ทางเศรษฐกิจ การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ พลังงาน น้ำ และอาหาร ดังนั้น การปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานทางเศรษฐกิจที่จะส่งเสริมในเรื่อง พลังงานสีเขียว (green energy), การเติบโตแบบสีเขียว (green growth) และงานสีเขียว (green jobs) คือ การส่งเสริมให้มีการเปลี่ยนแปลงไปสู่เศรษฐกิจสีเขียว การเพิ่มความเข้มแข็งหรือเปลี่ยนแปลงโครงสร้างสิ่งแวดล้อมนานาชาติเพื่อตอบสนองต่อความท้าทายและโอกาสต่างๆ ที่จะเกิดขึ้น ปรับปรุงแผนการปรับปรุงเศรษฐกิจเพื่อส่งเสริมความร่วมมือในเรื่องการสร้างนวัตกรรม และการแลกเปลี่ยนเทคโนโลยี การลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานและพลังงานสะอาด และการแลกเปลี่ยนองค์ความรู้เรื่องโครงการและแผนงานที่ประสบความสำเร็จระหว่างประเทศกำลังพัฒนา

(2.2) IEG Reform Help or Hindrance ที่ประชุมเห็นว่าเป็นเวลาที่ต้องคิดถึงเรื่องการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลด้านสิ่งแวดล้อมระหว่างประเทศ ซึ่งที่ประชุมเน้นถึงความสำคัญของการนำแนวทางในระดับการเมืองมาหารือ และกำหนดเป้าหมาย

/ ให้แล้วเสร็จ...

ให้แล้วเสร็จภายในสามปีข้างหน้า และเน้นดำเนินการตามแผนกลยุทธ์บาหลี่ (Bali Strategic Plan) และการเสริมสร้างความเข้มแข็งของ UNEP รวมถึงบทบาทของสำนักงานภูมิภาคต่างๆ

2.1.2 ผลการประชุมคณะกรรมการรวม (Committee of the Whole) ซึ่งมีประเด็นสำคัญสรุปได้ ดังนี้

(1) การจัดการสารเคมี รวมถึงปรอท ที่ประชุมได้หารือในประเด็นหลัก 3 เรื่อง คือ

- การพัฒนายุทธศาสตร์การดำเนินการระหว่างประเทศ ว่าด้วยการจัดการสารเคมี (Strategic Approach to International Chemicals Management: SAICM) ที่ประชุมรับทราบว่าการประชุม International Conference on Chemical ครั้งต่อไปที่จะจัดขึ้นในปี พ.ศ. 2555 จะมีการหารือถึงแนวทางเพื่อทำให้การดำเนินงานของ SAICM เกิดความก้าวหน้า รวมถึงการสนับสนุนทางการเงินในระยะกลางและระยะยาวต่อ Strategic Approach และที่ประชุมกระตุ้นรัฐบาล องค์การระหว่างประเทศ องค์การพัฒนาเอกชน และผู้ที่เกี่ยวข้องบริจาคเงินหรือให้ความช่วยเหลือ (In kind) ต่อการดำเนินงานตาม Strategic Approach รวมถึง การดำเนินงานของ Quick Start Programme และ UNEP

- การจัดการสารตะกั่ว และแคดเมียม ที่ประชุมสนับสนุนความพยายามของประเทศสมาชิก และผู้เกี่ยวข้องเพื่อลดความเสี่ยงต่อสุขภาพมนุษย์ และสิ่งแวดล้อมจากตะกั่วและแคดเมียม และดำเนินการส่งเสริมการใช้ผลิตภัณฑ์ที่ปราศจากสารตะกั่วและแคดเมียม

- การจัดการสารปรอท ที่ประชุมมีมติให้จัดตั้งคณะทำงานพิจารณาร่างข้อมติในเรื่องสารปรอทเป็นการเฉพาะเพื่อหารือ เรื่องการจัดตั้ง Intergovernmental Negotiating Committee (INC) ในการพิจารณายกร่างข้อตกลงระหว่างประเทศในเรื่องสารปรอท ซึ่งที่ประชุมยอมรับว่าการจัดการปรอทต้องมีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และสอดคล้อง โดยอยู่บนหลักการ “Common but differentiated responsibilities” นอกจากนี้ ยังให้ความเห็นชอบต่อการดำเนินงานเพื่อให้เกิดเครื่องมือทางกฎหมาย (legally binding instrument) ซึ่งรวมถึงข้อบังคับและการดำเนินการตามความสมัครใจ โดยที่ประชุมขอให้ Dr. Achim Steiner (Executive Director of UNEP) เริ่มดำเนินการจัดตั้ง INC และให้เริ่มทำงานได้ในปี พ.ศ. 2553 ซึ่งมีเป้าหมายให้ดำเนินการแล้วเสร็จในการประชุม UNEP GC สมัยสามัญครั้งที่ 27 ปี พ.ศ. 2556

(2) การจัดการขยะ

ที่ประชุมขอให้ Executive Director ช่วยเหลือประเทศกำลังพัฒนาเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับประเทศต่างๆ เพื่อดำเนินการตาม integrated waste approach และสนับสนุนการสร้าง ความเข้มแข็งและด้านเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องกับการจัดการขยะ ทั้งนี้ ให้รายงานความก้าวหน้าต่อที่ประชุม UNEP GC สมัยสามัญครั้งที่ 26

/ (3) ความร่วมมือ...

(3) ความร่วมมือระหว่างประเทศกำลังพัฒนา (South-South Cooperation)

ที่ประชุมมีมติให้ Executive Director เพิ่มศักยภาพกลไกการประสานงานของ UNEP และโครงสร้างความร่วมมือสำหรับความร่วมมือระหว่างประเทศกำลังพัฒนา และเชิญชวนให้รัฐบาลประเทศต่างๆ และองค์กรที่เกี่ยวข้องสนับสนุนทรัพยากรด้านต่างๆ ที่จำเป็นสำหรับการดำเนินงานของ UNEP ต่อความร่วมมือดังกล่าว รวมทั้ง ให้มีการพัฒนาโครงการที่เป็นรูปธรรม

(4) กฎหมายสิ่งแวดล้อม

ที่ประชุมได้พิจารณาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับกฎหมายสิ่งแวดล้อม ประกอบด้วย the Fourth Programme for the Development and Periodic Review of Environmental Law, draft guidelines for the development of national information, public participation and access to justice in environmental matters และ draft guidelines for the development of national legislation on liability, response action and compensation from damage causes by activities to the environment

ที่ประชุมรับรอง the Fourth Programme for the Development and Periodic Review of Environmental Law ซึ่งเป็นกลยุทธ์แบบกว้างๆ สำหรับกฎหมายระหว่างประเทศ และ UNEP จะเริ่มทำกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับกฎหมายด้านสิ่งแวดล้อมภายในปี พ.ศ. 2553 และขอให้ Executive Director ของ UNEP นำรายงานดังกล่าวไปดำเนินการโดยให้สอดคล้องกับ Mid-term Strategy และที่ประชุมรับทราบ draft guidelines for the development of national information, public participation and access to justice in environmental matters และ draft guidelines for the development of national legislation on liability, response action and compensation from damage causes by activities to the environment โดยขอให้ฝ่ายเลขานุการดำเนินการปรับปรุงร่างดังกล่าวต่อไปและนำเสนอต่อที่ประชุมเพื่อให้การรับรองในการประชุม UNEP GC สมัยพิเศษครั้งที่ 11

(5) Intergovernmental Science-policy Platform on Biodiversity and Ecosystem Services (IPBES)

ที่ประชุมมีความเห็นว่า IPBES เป็นส่วนสำคัญที่จะสนับสนุนองค์ความรู้ทางวิทยาศาสตร์เพื่อกำหนดนโยบายด้านการจัดการความหลากหลายทางชีวภาพและบริการจากระบบนิเวศน์ เนื่องจากการสูญเสียความหลากหลายทางชีวภาพที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องดังนั้น ที่ประชุมจึงเห็นว่าควรมีการเพิ่มศักยภาพและปรับปรุง IPBES และเชิญชวนให้ประเทศต่างๆ และองค์กรที่เกี่ยวข้องค้นหากลไกเพื่อปรับปรุง IPBES โดยมอบหมายให้ Executive Director ของ UNEP จัดประชุม 2nd Intergovernmental and Multi-stakeholder Meeting ภายในปี พ.ศ. 2552

(6) การดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลด้านสิ่งแวดล้อมระหว่างประเทศ (International Environmental Governance)

- แผนกลยุทธ์บาห์ลี (Bali Strategic Plan) ที่ประชุมรับทราบว่าแผนดังกล่าวเป็นส่วนสำคัญของ Medium Term Strategy และ แผนการดำเนินงาน (programme of work) ของ UNEP และขอให้ Executive Director ของ UNEP เพิ่มความเข้มแข็งให้กับสำนักงานภูมิภาคของ UNEP เพื่อจัดทำแผนการดำเนินงาน

- การสร้างความเข้มแข็งด้านการเงินของ UNEP ที่ประชุมเน้นความมั่นคง พอเพียง และสามารถคาดการณ์ได้ของกองทุนสิ่งแวดล้อม โดยกระตุ้นให้ประเทศสมาชิกบริจาคเงินต่อกองทุนสิ่งแวดล้อม ทั้ง Earmarked trust funds และเงินบริจาคโดยความสมัครใจ (Voluntary contributions) สำหรับกองทุนสิ่งแวดล้อม และให้ Executive Director ของ UNEP แจ้งต่อประเทศสมาชิกในเรื่องการบริจาคเงิน สำหรับ ปี พ.ศ. 2553-2554 โดยใช้หลัก the voluntary indicative scale of contribution

(7) ยุทธศาสตร์และนโยบายด้านทรัพยากรน้ำ

ที่ประชุมรับทราบการรายงานผลการดำเนินงานตามนโยบายและยุทธศาสตร์ด้านทรัพยากรน้ำ ของ UNEP ซึ่งที่ประชุมเห็นว่าเรื่องนี้เป็นหัวข้อที่สำคัญและการดำเนินงานตามหลักการบริหารจัดการน้ำอย่างบูรณาการเป็นสิ่งสำคัญ

(8) งบประมาณและแผนการดำเนินงานของ UNEP ในปี พ.ศ. 2553-2554 (Budget and Programme of work for the biennium 2008-2009)

ที่ประชุมอนุมัติงบประมาณจากกองทุนสิ่งแวดล้อม จำนวน 180 ล้านดอลลาร์สหรัฐ สำหรับการดำเนินงานระหว่างปี พ.ศ. 2553-2554 โดยแบ่งเป็นแผนงานด้าน การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ภัยพิบัติและความขัดแย้ง การจัดการระบบนิเวศน์ ธรรมาภิบาลสิ่งแวดล้อม สารอันตรายและขยะอันตราย และการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ

(9) รายงานสถานการณ์สิ่งแวดล้อม

ที่ประชุมเรียกร้องให้ประเทศสมาชิกปรับปรุงเรื่องพื้นฐานทางวิทยาศาสตร์ด้านการจัดการสิ่งแวดล้อม และเชิญชวนให้ประเทศสมาชิก องค์การระหว่างประเทศ และผู้มีส่วนได้เสีย สนับสนุนทางการเงินต่อรายงานการประเมินฯ ที่จะนำเสนอต่อสมัชชาสหประชาชาติ (UNGA) ครั้งที่ 64 ในปี พ.ศ. 2552

2.2 การหารือในระหว่างการประชุม UNEP GC สมัยสามัญครั้งที่ 25

เมื่อวันที่ 18 กุมภาพันธ์ 2552 รัฐมนตรีเดนมาร์กเชิญผู้แทนประเทศสมาชิกเข้าร่วมหารือการประชุม Informal Ministerial Consultations on Climate Change เพื่อเตรียมการประชุมการประชุมสมัชชารัฐภาคีอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ครั้งที่ 15 (The 15th Conference of Parties to the United Nations Framework Convention on Climate Change: COP15) ณ ประเทศเดนมาร์ก ซึ่งเป็นการประชุมแบบปิดและอนุญาตให้ผู้แทนจำนวน 2 ราย โดยผู้แทนประเทศไทยที่เข้าร่วมหารือ

/ ประกอบด้วย...

ประกอบด้วยนางนิตากร โฆสิตรัตน์ รองปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ศึกษาราชการแทนเลขาธิการสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และนางประเสริฐสุข จามรมาน รองผู้อำนวยการองค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก (องค์การมหาชน) ซึ่งการผลหารื้อสรุปได้ 4 ประเด็นหลัก ดังนี้

(1) Political involvement in general and the nature and timing of political Interventions before Copenhagen to give guidance to negotiators ที่ประชุมเรียกร้องให้ UNFCCC จัดประชุมผู้นำระดับสูง โดยมีรัฐมนตรีกระทรวงการคลังและรัฐมนตรีกระทรวงที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนา เข้าร่วมประชุมกับรัฐมนตรีสิ่งแวดล้อมด้วย

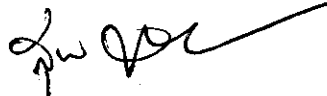
(2) Financial Architecture and the provision of a legitimate governance structure for finance โดยสหภาพยุโรป (EU) และกลุ่มประเทศ G77+China และผู้แทนประเทศอื่นๆ มีความเห็นร่วมกันว่า ควรใช้กลไกของ Carbon Market or Emission Trading ที่ดำเนินการอยู่ในปัจจุบัน เป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนเรื่องนี้ต่อไป สำหรับประเทศญี่ปุ่นเสนอความเห็นนอกจากกลไกทางการเงินที่มีอยู่แล้วในขณะนี้ ควรมีกลไกทางการเงินอื่นๆ เพิ่มเติมด้วย (Additional Financial Mechanism)

(3) Ambitious mitigation targets for developed countries (for 2020 and 2050) ประเทศพัฒนาแล้วส่วนใหญ่ ยังไม่ได้ประกาศตัวเลข เป้าหมายที่แน่นอน ที่จะลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกในช่วงปี พ.ศ. 2563 และ 2593

(4) Nationally appropriate developing country mitigation actions ประเทศกำลังพัฒนานำเสนอ Mitigation actions เพิ่มเติม คือ แนวทางด้านการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการลดการทำลายป่าและป่าเสื่อมโทรม (Reduce Emission Reduction in Deforestation and Degradation: REDD) และ Nationally Appropriate Mitigation Actions (NAMA) การส่งเสริมให้มีการถ่ายทอดเทคโนโลยี และการสนับสนุนด้านการเงิน และการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก ควรยึดหลักการ Common but Differentiate Responsibility ของแต่ละประเทศ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณานำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ



(นายสุวิทย์ คุณกิตติ)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

สำนักงานปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

สำนักความร่วมมือด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมระหว่างประเทศ

โทร./โทรสาร 0 2278 8621